



توان بخشی گروه های خاص

(رشته علوم اجتماعی)

www.ketab.ir

دکتر علی اصغر کاکوجویباری اعظم شریفی

سرشناسه	:	کاکو جویباری، علی اصغر، ۱۳۴۰-.
عنوان و نام پدید آور	:	توان بخشی گروه‌های خاص / مولفین علی اصغر کاکو جویباری، اعظم شریفی.
مشخصات نشر	:	تهران: دانشگاه پیام‌نور، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری	:	نه، ۱۹۲ ص.
فروست	:	دانشگاه پیام نور؛ ۱۹۲۲؛ گروه علوم اجتماعی؛ ۱/۷۰.
شابک	:	978 - 964 - 387 - 967 - 9
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا.
یادداشت	:	کتابنامه.
موضوع	:	توان بخشی.
سبوع	:	معلولان - توان بخشی.
موضوع	:	مشاور توان بخشی.
شناسه	:	شریفی، اعظم، ۱۳۴۸-
شناسه فزوده	:	دانشگاه پیام نور.
رده بندی کتب	:	۱۳۹۱ ت ۹/ک ۲/HD۷۲۵۵
رده بندی دیویدی	:	۱۷۸۶/۳۶۲
شماره کتابشناسی ملی	:	۲۹۸۹۴۱۹



توان بخشی گروه‌ها

مؤلفان: دکتر علی اصغر کاکو جویباری - اعظم شریفی

ویراستار علمی: دکتر محمد اورکی

تهیه و تولید: مدیریت تولید محتوا و تجهیزات آموزش

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مرکز چاپ و انتشارات دانشگاه پیام نور

شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه

نوبت و تاریخ چاپ: چاپ اول آذر ۱۳۹۲

شابک: ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۳۸۷ - ۹۶۷ - ۹

ISBN: 978 - 964 - 387 - 967 - 9

فروش این کتاب فقط از طریق نمایندگی‌های دانشگاه پیام نور مجاز می باشد و فروش

آن در سایر مراکز فروش کتاب موجب تعقیب قانونی فروشنده خواهد گردید

(کلیه حقوق نشر اعم از چاپی، الکترونیکی، تصویری، صوتی و اینترنتی برای دانشگاه پیام نور محفوظ است)

قیمت: ۵۱۰۰۰ ریال

بسم الله الرحمن الرحيم

پیشگفتار ناشر

کتاب درسی دانشگاه پیام نور حسب مورد و با توجه به شرایط مختلف یک درس در یک یا چند رشته دانشگاهی، به صورت کتاب درسی، متن آزمایشگاهی، فرادرسی، و کمک درسی چاپ می‌شود.

کتاب درسی صرفاً متن‌های علمی صاحب اثر است که براساس نیازهای درسی دانشجویان و سرصفحه‌ها مصوب تهیه و پس از داوری علمی، طراحی آموزشی، و ویرایش علمی در گروه‌های علمی و آموزشی، به چاپ می‌رسد. پس از چاپ و ویرایش اول اثر، با نظرخواهی‌ها و ویرایش علمی مجدد و با دریافت نظرهای اصلاحی و متناسب با پیشرفت علوم و فنون، صاحب اثر در کتاب تجدیدنظر می‌کند و ویرایش جدید کتاب با اعمال ویرایش زبانی و صورتی جدید چاپ می‌شود.

متن آزمایشگاهی (م) راهنمایی است که مشخصات آن با استفاده از آن و کمک استاد، کارهای عملی و آزمایشگاهی را انجام می‌دهند.

کتاب‌های فرادرسی (ف) و کمک درسی (ک) به منظور غنی‌تر کردن منابع درسی دانشگاهی تهیه و بر روی لوح فشرده تکثیر می‌شوند و یا در وبسایت دانشگاه قرار می‌گیرند.

مدیریت تولید محتوا و تجهیزات آموزشی

فهرست

نه	پیشگفتار
۱	فصل اول: کلیات
۱	اهداف فصل
۱	۱-۱ مقدمه
۲	۲-۱ تعریف توان بخشی
۳	۳-۱ اهداف توان بخشی
۴	۴-۱ تاریخچه توان بخشی در جهان
۸	۵-۱ تاریخچه توان بخشی در ایران
۹	۶-۱ حیطه های توان بخشی
۱۲	۷-۱ اصطلاحات مرتبط با معلولیت
۱۴	۸-۱ طبقه بندی معلولیت از دیدگاه پزشکی
۱۵	۹-۱ طبقه بندی معلولیت از دیدگاه توان بخشی
۱۶	۱۰-۱ میزان شیوع
۱۶	۱۱-۱ خودآزمایی
۱۹	فصل دوم: توان بخشی معلولان شنوایی
۱۹	اهداف فصل
۱۹	۱-۲ مقدمه
۲۰	۲-۲ ساختمان گوش
۲۲	۳-۲ تعریف معلولیت شنوایی
۲۴	۴-۲ سبب شناسی
۲۵	۵-۲ انواع نقص شنوایی
۲۷	۶-۲ میزان شیوع
۲۸	۷-۲ آزمون های شنوایی
۲۹	۸-۲ نیازها و اقدامات توان بخشی
۳۹	۹-۲ ابزارهای توان بخشی شنوایی
۴۲	۱۰-۲ خودآزمایی

۴۳ فصل سوم: توان بخشی معلولان بینایی
۴۳ اهداف فصل
۴۳ ۱-۳ مقدمه
۴۴ ۲-۳ ساختمان چشم
۴۸ ۳-۳ تعریف معلولیت بینایی
۵۱ ۴-۳ سبب شناسی
۵۲ ۵-۳ میزان شیوع
۵۲ ۶-۳ طبقه بندی
۵۳ ۷-۳ ارزیابی بینایی
۵۵ ۸-۳ ویژگی های افراد نابینا
۵۸ نیازها و اقدامات توان بخشی
۶۸ ۱-۳ موسیقی درمانی
۶۹ ۲-۳ موسیقی درمانی برای افراد نابینا
۷۰ ۱۰-۳ خودآزمایی
۷۱ فصل چهارم: توان بخشی معلولان ذهنی
۷۱ اهداف فصل
۷۲ ۱-۴ مقدمه
۷۲ ۲-۴ تعریف کم توانی
۷۴ ۳-۴ سبب شناسی
۷۴ ۴-۴ میزان شیوع
۷۵ ۵-۴ طبقه بندی
۷۹ ۶-۴ کم توانی ذهنی با علائم بالینی
۸۰ ۷-۴ ارزیابی و ملاک های تشخیص
۸۲ ۸-۴ نیازها و اقدامات توان بخشی
۸۹ ۹-۴ بازی درمانی در کودکان با کم توانی ذهنی
۹۲ ۱۰-۴ خودآزمایی
۹۵ فصل پنجم: توان بخشی معلولان جسمی-حرکتی
۹۵ اهداف فصل
۹۵ ۱-۵ مقدمه
۹۶ ۲-۵ تعریف معلولیت جسمی-حرکتی
۹۷ ۳-۵ شایع ترین آسیب های منجر به معلولیت جسمی-حرکتی
۱۰۱ ۴-۵ سبب شناسی
۱۰۲ ۱-۴-۵ نقیصه های مادرزادی
۱۰۲ ۲-۴-۵ نقیصه های مراحل اولیه طفولیت
۱۰۲ ۳-۴-۵ نقیصه های بعد از مراحل اولیه طفولیت
۱۰۲ ۴-۴-۵ نقیصه های دوران سالمندی
۱۰۲ ۵-۵ میزان شیوع
۱۰۳ ۶-۵ نیازها و اقدامات توان بخشی
۱۱۱ ۷-۵ دستگاهها و وسایل کمکی
۱۱۳ ۸-۵ خودآزمایی

۱۱۵	فصل ششم: توان بخشی در برخی از بیماری های خاص
۱۱۵	اهداف فصل
۱۱۶	۱-۶ مقدمه
۱۱۶	۲-۶ اتیسم
۱۱۷	۳-۶ نیازهای توان بخشی در افراد دچار اتیسم
۱۲۱	۴-۶ کمبود توجه/ بیش فعالی
۱۲۲	۵-۶ نیازهای توان بخشی در افراد دچار کمبود توجه/بیش فعالی
۱۲۴	۶-۶ صرع
۱۲۶	۷-۶ نیازهای توان بخشی در افراد دچار صرع
۱۲۹	۸-۶ مولتیپل اسکلروزیس (ام اس)
۱۳۱	۹-۶ نیازهای توان بخشی در افراد دچار مولتیپل اسکلروزیس
۱۳۴	۱۰-۶ نشانگان نقص ایمنی اکتسابی (ایدز)
۱۳۶	۱۱-۶ نیازهای توان بخشی در افراد دچار نشانگان نقص ایمنی اکتسابی
۱۳۸	۱۲-۶ دوازدهم
۱۴۱	فصل هفتم: توان بخشی معلولان روانی
۱۴۱	اهداف فصل
۱۴۱	۱-۷ مقدمه
۱۴۲	۲-۷ تعریف اختلال روانی
۱۴۳	۳-۷ طبقه بندی اختلالات روانی
۱۴۶	۱-۳-۷ روان نژندی
۱۴۶	۲-۳-۷ روان پریشی
۱۵۰	۴-۷ ارزیابی روان شناختی
۱۵۲	۵-۷ سبب شناسی
۱۵۳	۶-۷ میزان شیوع
۱۵۳	۷-۷ نیازها و اقدامات توان بخشی در افراد دچار اختلالات روانی
۱۵۹	۸-۷ مداخله تیمی در توان بخشی افراد دچار اختلالات روانی
۱۵۹	۱-۸-۷ نقش مددکار
۱۶۲	۲-۸-۷ نقش روان پرستار
۱۶۲	۹-۷ سامان دهی درمان اختلالات روانی در جامعه
۱۶۳	۱۰-۷ خودآزمایی
۱۶۵	فصل هشتم: توان بخشی معلولان اجتماعی
۱۶۵	اهداف فصل
۱۶۵	۱-۸ مقدمه
۱۶۶	۲-۸ تعریف معلولیت اجتماعی
۱۶۶	۳-۸ تعریف انحراف از دیدگاه های متفاوت
۱۶۷	۴-۸ طبقه بندی معلولان اجتماعی
۱۶۷	۵-۸ کودکان آسیب دیده / اقدامات توان بخشی
۱۶۷	۱-۵-۸ کودکان بی سرپرست
۱۶۷	۲-۵-۸ کودکان خیابانی
۱۷۰	۳-۵-۸ کودکان فراری
۱۷۱	۴-۵-۸ کودکان بزهکار

۱۷۲ ۶-۸ محکومین دراز مدت زندان‌ها
۱۷۴ ۷-۸ معتادین
۱۷۵ ۸-۸ متکدیان
۱۷۶ ۹-۸ روسپیان (زنان ویژه)
۱۷۸ ۱۰-۸ خودآزمایی
۱۷۹ ۱۱-۸ پیوست‌ها
۱۸۵ ۱۲-۸ منابع

www.ketab.ir

پیشگفتار

حمد و سپاس می‌رسانم، زیرا که با الطاف بیکران خود این توفیق را به ما ارزانی داشت تا بتوانیم در راه ارتقای شکر و گاهی پژوهندگان علم در حوزه توان‌بخشی گامی بسیار کوچک برداریم امید آنکه در ادامه سالی که بر عهده گرفته‌ایم تا حد امکان مؤثر واقع گردیم.

کتابی که در پیش‌رو دارید به‌سند و شنایی انواع معلولیت و اقدامات توان‌بخشی آن به‌عنوان واحدی درسی برای دانشجویان مسلم رشته علوم اجتماعی با گرایش مددکاری در مقطع کارشناسی به رشته تحریر درآمده است. به‌منظور تسهیل و تسریع در امر یادگیری و به جهت گستردگی انواع معلولیت‌ها سعی گردیده است که به جزئیات پرداخته نشود و مخصوصاً در فصل ۸ کتاب صرفاً به روش‌شناسی اجمالی در شناخت معلولان اجتماعی بسنده شده‌است.

بر خود لازم می‌دانیم از مشارکت مؤثر سرکار خانم مینا ابراهیمی که حقوق در تدوین مطالب فصول معلولان بینایی و ذهنی تشکر و قدردانی به‌عمل آوریم و از تمامی نویسندگان و صاحب‌نظرانی که از نوشته‌ها و آثارشان در تهیه این کتاب بسیار بهره گرفته‌ایم سپاسگزاری می‌نماییم و بر این باور هستیم که انتقادات و پیشنهادات سازنده خوانندگان محترم به غنای علمی این اثر خواهد افزود.

دکتر علی اصغر کاکوجویباری - اعظم شریفی